

Gör det själv
och spara cirka **5700 kr**

På långsidan mot köket
finns lådor med de saker
man behöver vid
matlagning. På långsidan
mot matplatsen förvaras
porslin och annat som
behövs vid matbordet.

Snickra en köksö

Med sin breda och rejäla bänkskiva bjuder denna köksö på stora arbetsytor och plats för matlagning. På ena långsidan finns stora lådor och på den andra finns det skåp. Hela köksön har byggts av standardskåp.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

Eftersom alla skåpen bara ska placeras rakt och bärs av en regel, så är arbetet så enkelt att alla bör klara av det.

TIDSÅTGÅNG:

Upp till 3 arbetsdagar beroende på hur lång tid det tar med el och vvs.

PRISBILD:

Beror helt på vilka skåp och vilken inredning du väljer.

Den eleganta, fristående raden av skåp – populärt kallad en köksö – hos dina bekanta och i inredningstidningarna ser ut som om hantverkare har arbetet med den i flera veckor. Men det är ju inte sant, för det är faktiskt ganska enkelt att placera ett antal underskåp mitt på golvet i stället för mot en vägg. Man ska bara veta hur det går till – och det förklarar vi här.

Det svåraste är faktiskt att planera utseendet och att avtala med hantverkare. Jo, du klarar dig inte utan hantverkare, för rörmokare och elektriker ska ju sörja för att det finns vatten och ström, där du vill ha det.

Här skapar vi en köksö på 100 x 280 cm bestående av två rader skåp av standardtyp. På ena sidan placeras 60 cm djupa underskåp med lådor. På den andra sidan sätts 40 cm djupa skåp med dörrar. Det gör att bänkskivan kan beställas extra bred, och att man sedan kan stå på båda sidor av den och arbeta. Eftersom skåpraderna är vända åt var sitt håll utnyttjas utrymmet under bänkskivan optimalt.

En mycket enkel sockel

I stället för att snickra en vanlig sockel att sätta skåpen på, har vi valt en mycket enklare lösning.

Som sockel används höjdjusterbara ben, som man bara klickar fast en sockelfront på. Det är mycket enkelt, men att höjdjustera samtliga de 64 benen under de åtta skåpen är hopplöst.

Därför konstruerar vi först en enkel "sockel" bestående av en regel och några ben. Den ska stötta den bakre kanten av samtliga skåp.

När skåpen vilar på sockeln är det lätt att justera frambenen för att få alla skåp att stå vågrätt och lodrätt.

1. Den smala sockeln står på en rad justerbara ben

2. Det första skåpet ställs på sockeln längs strecket som anger mittlinjen.

3. Genom att justera benen framtill kan skåpen komma upp till vågrät nivå.

4. Resten av skåpen på samma sida sätts upp, och därefter skåpen på den andra sidan.

Står stadigt på smal sockel

De åtta skåpen under bänkskivan kan rätt lätt justeras in så att de står rakt och lika högt oavsett hur ojämnt golvet är. Det beror på att bakkanten vilar på en gemensam sockel.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

45 x 95 mm hyvlat trä:

- 1 sockelregel, 240 cm

4 x 25 x 50 mm T-järn:

- 2 förstärkningar à 150 cm

Dessutom:

- 1 underskåp med lådor, 80 cm brett, 60 cm djupt
- 2 underskåp med lådor, 60 cm breda, 60 cm djupa
- 1 underskåp med lådor, 40 cm brett, 60 cm djupt
- 1 överskåp med 2 dörrar, 80 cm brett, 37 cm djupt
- 2 överskåp med 2 dörrar, 60 cm breda, 37 cm djupa

- 1 överskåp med 1 dörr, 40 cm brett, 37 cm djupt
- 1 bänkskiva, 100 x 280 cm, med urtag för spishäll
- Justerbara ben
- 2 sockelfronter à 16 x 240 cm
- 2 gavelskivor à 97 x 70 cm
- 1 spishäll
- Skruvar, 4 x 30 mm och 4 x 50 mm

Specialverktyg

- Handöverfräs – om du vill att bänkskivan ska sticka ut och vila på förstärkningar
- Multicutter eller sticksåg

Mät och snickra en smal sockel

Markera för din köksö på golvet (här för de åtta skåpen). Viktiga anslutningar som el, vatten, avlopp och ev. gas ska finnas på plats på rätt ställen i golvet innan du går vidare. Placeringen av ön har ju stor betydelse för var de olika skåpen ska stå.

När placeringen är klar är det dags att tillverka och montera den lilla sockeln i mitten. Den ska bära baksidorna av skåpen medan framsidorna ska vila på skåpbeneden.

2 Ett antal ben skruvas fast under regeln. Vi har valt en helt rak 45 x 95 mm regel. Det är viktigt att regeln är rak för annars blir det besvärligt att justera benen.

1 Vi markerar för skåpen på golvet. Vi har länge vetat var själva köksön ska placeras, och därför har elektrikern dragit fram ström. Ett streck på golvet visar var skåpen ska stå rygg mot rygg.

3 Regeln placeras ovanför den linje som anger var baksidorna på skåpen ska stå. Benen ställs in tills regeln är helt vågrät.

TIPS

Tänk på golvläggningen. Om du har tänkt att efteråt lägga klinker, vinyl- eller korkplattor, så är det en fördel om du placerar köksön så att du inte behöver skära plattorna. Räkna ut hur stor plats de tar och glöm inte fogarnas bredd.

VERKTYG

Rita på papper. Om du redan har lagt golv, så är det kanske inte så smart att rita på det. Tejpa i stället fast t.ex. golvskyddspapp, en gammal tapet eller liknande och rita på den.

4 På ovansidan av regeln markerar vi var de olika skåpen ska placeras. Vi drar den långa mittlinjen längs en rätskiva, men det går lika bra att använda en rak bräda, metallprofil eller snörslå.

Sätt alla skåp på plats

Med den smala sockeln som underlag sätter vi nu upp skåpen, ett efter ett. Vi börjar med de djupa skåpen, eftersom de står mest stabilt, och avslutar med de grundare överskåpen på baksidan.

Du kan välja vilka bredder och djup du vill på dina skåp. Det enda kravet är att de är lika höga. Det är smart att använda 60 cm djupa skåp på ena långsidan och 37 cm djupa skåp på den andra, eftersom man lätt kan få tag i 100 cm breda bänkskivor.

2 Skåpet ställs på sockeln och med bakkanten längs strecket. Därefter justeras de två frambenen så att skåpet står vågrätt, och det tredje benet skruvas ner till golvet. Nästa skåp sätts upp.

TIPS

Vi har här satt små klossar under varje ben. Det beror på att vi senare ska lägga golv i köket och vi vill inte riskera att golvjockelen gör att vi senare tycker att bänkhöjden blir för låg. Både ben och kloss får ett par klickar monteringslim.

1 Vi sätter tre ben under det första skåpet, ett i ena hörnet, ett under gaveln och ett under framsidan. Dessa sidor ska ju förses med lös front. Benet under framsidan sätts så att en bit in under nästa skåp.

3 De två första skåpen justeras och fixeras med skruvtingar när de står som de ska. Därefter kan de skruvas ihop med medföljande kopplingsskruvar.

4 Överskåpen på den andra sidan sätts upp på samma sätt. Alltså först upp på den smala sockeln och sedan justeras benen i framkant.

Skåpen har ett gemensamt ben i varje skarv. De breda skåpen förses med ett extra ben mellan hörnbenen.

5 När överskåpen står på plats och har fixerats till varandra med kopplingsskruvar, ska de också skruvas fast i de djupa skåpen. Placera skruvarna längst in i hörnen, där skåpen är förstärkta.

6 Alla skåp fästs i den smala sockelregeln med skruvar längst in genom botten, precis framför bakstyckena. Med förborring är det ingen risk att botten spricker. Vi använder 4 x 50 mm skruvar.

Bänkskivan läggs på plats

Det är lätt att lägga bänkskivan ovanpå de ihopsatta skåpen och sedan skruva fast den. Men eftersom vi har bestämt att den ska sticka ut en bit i ena kortänden, så att vi får ett par matplatser, måste vi först förstärka skivan. Det gör vi genom att fräsa in ett par T-järn på undersidan. Det innebär att vi börjar med att lägga skivan med undersidan uppåt.

1 Vi lägger upp bänkskivan på skåpen och låter den sticka ut en halv meter över den ena kortänden. Det ger ett par extra matplatser. Vi markerar på undersidan och på kanten av skåpen för T-järn.

2 På undersidan av bänkskivan fräses spår för de två långa T-järnen. Det 4 mm breda spåret fräses 25 mm djupt.

Här är spåren 4 mm djupa och 50 mm breda eftersom järnen här ligger med ryggen neråt.

3 På ovansidan av skåpen fräses vi två breda spår för den del av järnen som ska fästas i skåpen. Vi kunde inte försänka järnen djupare i bänkskivan, och därför behövs spåren i skåpen.

4 För att T-järnen ska kunna fästas i bänkskivan borrar vi ett antal skruvhål i dem, och till det använder vi en 4 mm metallborr.

5 T-järnen trycks in i spåren under bänkskivan och skruvas sedan fast med 4 x 30 mm skruvar.

6 Nu ska bänkskivan fästas på skåpen. Det gör vi med 4 x 50 mm skruvar som dras fast nerifrån genom skåpen och in i skivan. Men först kollar vi noga att skivan ligger som den ska.

7 Gavlarna kläs med färdiga skivor som har samma utseende som bänkskivan. En annan lösning är att använda bänkskiva även här. Gavelns skiva fästs med 4 x 30 mm skruvar från insidan.

TIPS

Ström till hushållsapparater hämtas från eluttag som på ett elegant sätt ligger dolda i bänkskivan. De kommer fram när man trycker på dem. De ska naturligtvis installeras av behörig elektriker.

VERKTYG

Hörnen på sockeln är utsatta och kan lätt skadas av t.ex. dammsugaren. Vi har därför valt att förstärka dem med aluminiumprofiler, som vi har limmat fast på den ena sockeln med monteringslim. Då kan sockelfronten tas loss om det behövs.

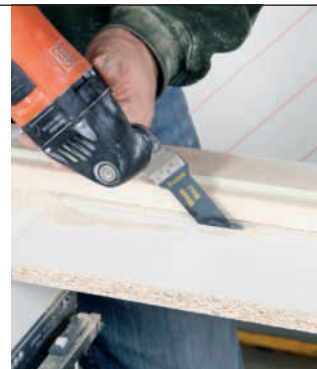
Spishällen ska försänkas

1 Nu gör vi plats för spishällen. Vi har beställt bänkskivan med urtag för spishällen, men den del som ska bort sitter kvar för att inte göra skivan svag under transport och montering. Nu sågas den bort.

2 Spishällen läggs i hålet. Vi märker att den tar emot på ett par ställen i skåpen, och vi markerar därför var skåpen ska bearbetas.

3 Med en multicutter sågar vi snabbt och lätt bort de delar av skåpen som är vägen för spishällen, som nu kan läggas ner. Den levereras med tätningslist för att det ska bli tätt mellan den och skivan.

Dörrar, lådor och sockelfronter

Det mesta av köksön är klar. Nu återstår bara att komplettera med lådor, skåpdörrar och sockelfronter.

Vi ska också borra hål för handtagen, som fästs med maskinskruvor från baksidan. Hålen för dem ska placeras mycket exakt och därför gör vi en bormall, men eftersom skåpen har olika bredd så gör vi en mall för varje bredd. Därmed vet vi att hålen hamnar på samma höjd och att de sitter vågrätt.

1 Bormallen gör vi av en skivbit och ett par lister. Listerna fästs på mallen i rätt vinkel, så att den kan fästas på ett hörn på den låda eller skåpdörr som ska markeras. Vi gör hål i mallen för borrhålen.

2 Mallen placeras på en låda med listerna tryckta mot hörnet. Hålen borrar försiktigt för att borren inte ska flänsa upp baksidan av lådframstycket.

3 Handtaget fästs med två maskinskruvor, som sticks in från baksidan av lådframstycket.

4 I skåpdörrarna borrar hål för handtag på samma sätt som i lådorna. När samtliga lådor och dörrar är klara kan de monteras.

5 Sockelfronterna kapas så att de passar i längd. De behöver inte sluta tätt mot undersidan av skåpen. En liten springa syns inte uppifrån.

6 Vid varje sockelben ska en klämma monteras. Klämmorna följer med benen. Du ska bara spika eller skruva fast den vita delen och sedan klicka fast den svarta klämman.

7 Sockelfronterna trycks fast på benen. Om man vill kan de skruvas ihop i hörnen, men då kan fronterna inte tas bort så lätt. Kanterna på fronterna skyddas med aluminiumlister som limmas på.

Datum: 20/10-2011

Faktura Nr **01561**

PROJEKT: **Köksö med åtta skåp**

Material:

Skåp med inredning	30.000 kr
Bänkskiva, spishäll	10.000 kr
Virke, T-järn, skruv, lim och div. material	1.000,00

Lön enligt offert:

12 tim à 475 kr

5.700 kr

Vi sparade

46.700 kr

Arbetskostnaden har uppskattats efter en offert från en snickare. Moms ingår i alla priser.

Två fina arbetsplatser i det nya köket – en till varje generation.

